

ІОНОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ КАНАМІЦИНУ СУЛЬФАТУ

Євтіфєєва О.А., Кизим О.Г., Петухова І.Ю.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

В даний час забезпечення контролю якості лікарських засобів на всіх етапах життєвого циклу є актуальною задачею фармацевтичного аналізу. У зв'язку з цим виникає необхідність розробки експресних методик аналізу канаміцину сульфату.

Огляд літературних даних показав, що для кількісного визначення канаміцину сульфату застосовують спектроскопічні методи аналізу: УФ-спектрофотометрію і спектрофлюориметрію. Ці методи використовують для визначення канаміцину в лікарських формах і біологічних рідинах, таких як кров та сеча.

Також для аналізу канаміцину широко застосовують мікробіологічний метод. Але він не є специфічним, характеризується низькою чутливістю та потребує значного часу для виконання аналізу. На наш погляд, найбільш перспективним з експресних методів аналізу є метод іонометрії, але він у даний час практично не застосовується.

Проте в літературі є дані про використання як електродоактивної речовини асоціатів органічних катіонів з гетерополіаніонами структури Кеггина ($XMe_{12}O_{40}^{n-}$, де $X(P, Si)$, $Me(Mo(V); W(VI); V(V))$), які є важкорозчинними у воді сполуками, але легко розчинними в органічних розчинниках, що дозволяє використовувати їх в пластифікованих мембранах ІСЕ.

Тому нами запропонован ІСЕ на канаміцину сульфат, в якому в якості електродоактивної речовини використовували асоціат канаміцину сульфату з фосфорномолібденовою кислотою, бо реакція з цим реагентом характеризується високою чутливістю. Гранична концентрація C_{lim} дорівнює $(3,6 \pm 0,1) \cdot 10^{-5}$ г/см³, а граничне розведення (V_{lim}) складає $(1,7 \pm 0,1) \cdot 10^4$ см³.

Дослідження показали, що електродна функція виготовленого ІСЕ є лінійною в інтервалі $(1,0 \pm 0,2) \cdot 10^{-2} - (3,0 \pm 0,2) \cdot 10^{-4}$ М з крутизною 26 ± 1 мВ, що відповідає характеристикам ІСЕ для двохзарядного іона. Час відгуку електродів при мінімальній концентрації канаміцину сульфату складає 20-30 с. Дрейф потенціалу розроблених електродів за тиждень не перевищує 3-4 мВ, а їх робочий ресурс складає не менше 4-5 місяців.

Таким чином, з викладеного вище витікає, що запропонований ІСЕ на канаміцину сульфат можна використовувати для іонометричного аналізу канаміцину сульфату.

Нами був проведений іонометричний аналіз канаміцину сульфату в ін'єкційних розчинах, порошках та таблетках з використанням ІСЕ на канаміцин. Аналіз виконували методом вузькоінтервального градууювального графіку згідно рівняння: $E = a + b \cdot \lg c$. Розрахунок параметрів лінійної залежності a і b , загальної дисперсії S_0^2 проводили за МНК.

Для вимірювань використовували діапазон концентрацій, в якому стандартне відхилення S_y не перевищувало 0,5 мВ. Було встановлено, що для запропонованого ІСЕ на канаміцин такий інтервал концентрацій складає $10^{-2} - 10^{-3}$ М. Тому для аналізу розчин лікарської форми готували таким чином, щоб приблизна концентрація канаміцину сульфату знаходилась в запропонованому інтервалі концентрацій ($10^{-2} - 10^{-3}$ М).

Отримані результати іонометричного аналізу канаміцину сульфату у лікарських формах характеризується відтворюваністю, а відносна невизначенність аналізу не перевищує 2%, що відповідає вимогам НТД до лікарських форм.